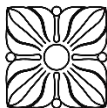

Ernests Mangalis
(*1913. III 14. – †1989. VII 31.)

Ernests Mangalis dzimis 1913.gada 14.martā Jeru pagastā Valmieras apriņķī kā kalpa dēls. 1924.gadā vecāki pārcēlās dzīvot uz Rūjienu, kur Ernests sāka mācīties Rūjienas 1.pamatskolā, kuru beidza 1929.gadā. Slikto materiālo apstākļu dēļ nebija iespējams turpināt izglītību, tādēļ pēc skolas beigšanas viņš ieradās Rīgā un sāka strādāt dažādus gadījuma darbus. Pēc kara dienesta strādāja kā krāsotājs un vakaros apmeklēja daiļkrāsotāja skolu, kuru beidza 1940.gadā.

1942.gadā iestājās Valsts Mākslas akadēmijā – glezniecības fakultātē, kuru pabeidza 1949.gadā. No 1953.gada strādāja kombinātā „Māksla” 30 gadus kā mākslinieks noformētājs. Strādājis arī Maskavā.

E. Mangaļa ainava

1964. gadā Latvijas Nacionālā vēstures muzeja pastāvīgās ekspozīcijas vajadzībām, kopā ar muzeja zinātnisko līdzstrādnieku Arvedu Gusaru izgatavoja Kurzemes un Zemgales hercogistes 48 lielgabalu fregates (17. gadsimta 50. gadi) modeli. Modelis tika izgatavots,

balstoties uz 60. gados zinātniskajā literatūrā un vēstures avotu izpētes rezultātā iegūtajām ziņām par hercoga Jēkaba valdīšanas laikā (1642 – 1681) Ventspilī būvētajiem kuģiem un to uzbūvi. Tas darināts pēc Johana Štreka zīmējumos (17. gs. 50. gadi) attēlotās Ventspils kuģu būves darbnīcā būvētās fregates parauga, no koka, materiālu imitācijai izmantots krāsojums. No 1964. gada fregates modelis ir pieejams apskatei muzeja pastāvīgajā ekspozīcijā un raisa lielu muzeja apmeklētāju – īpaši bērnu interesi.

Kurzemes hercogistes 48 lielgabalu fregates modelis, 2014, Zane Lāce, LNV M

1957.gadā mākslinieks Ernests Mangalis sāka celt savrupmāju Ikšķilē. Mākslinieks piedalījies vairākās izstādēs Ikšķiles Tautas namā. Lielākā daļa mākslinieka radošās dzīves pagāja padomju totalitārā režīma gados, kad jebkurai radošai personībai bija īpaši grūti realizēt savas ieceres. Māksliniekam pilnīgi nepieņemams bija tai laikā uzspiestais sociālistiskais reālisms mākslā.

1989.gada jūlijā bija mākslinieka pēdējā izstāde Tautas namā. 30.jūlija vakarā mākslinieks piedalījās izstādes noslēguma pasākumā. 31.jūlijā pēc desmitiem no rīta mākslinieks izgāja no mājām ar vārdiem „Lūdzu, atnesiet gleznas no Tautas nama” un devās ceļā uz Maskavu pēc biļetēm, lai tālāk ceļotu uz Kanādu, ciemos pie brāļa dēliem. Mākslinieka dzīves ceļš pārtrūka pēkšņi, tajā rītā tā arī nenokļūstot līdz stacijai.

Ikšķiles Kultūras biedrības sagatavotais materiāls sakarā ar E. Mangaļa 100 gadu piemiņas pasākumu, 2013. gada 4. oktobris